

§ 553

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Johanna Nuortevan ym. valtuustoaloitteesta koskien
puuston ja kasvillisuuden merkityksen selvittämistä melu-, pöly- ja
näkösuojana ennen harvennustöitä**

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Johanna Nuorteva ja 16 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloit-
teessaan tarvetta selvittää puuston ja kasvillisuuden merkitys melu-,
pöly ja näkösuojana ennen harvennustöitä. He esittävät, että alueiden
asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puisto-
jen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. He esittävät myös, että
puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tiedotetaan ky-
seisen alueen asukkaille ja käyttäjille ja tarjotaan mahdollisuus palaut-
teen antamiseen ennen työn aloittamista.

Valtuustoaloitteessa pidetään tärkeänä, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja kasvisto, ja että tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyttä ja että sitä olisi tärkeä vaalia.

Helsingin metsäalueiden hoitoa ohjaavat luonnonhoidon työohjeet sisältävät ohjeistuksen melu-, pöly- ja näkösuojana toimivien suojametsien hoitoon. Ne pohjautuvat metsien suojavaikutuksesta ja sen ylläpidosta tehtyyn tutkimukseen. Käytössä olevat ohjeet ovat asukkaille nähtävillä kaupungin luonnonhoitoa käsittelevillä nettisivuilla.

Suojametsien hoitotoimenpiteitä tehdään puuston kasvun turvaamiseksi, että ne säilyttäisivät elinvoimaisuutensa ja suojavaikutuksensa myös tulevaisuudessa. Hoitotoimenpiteitä ohjataan työohjeissa siten, että puustorakenteessa säilyy kerroksellisuus ja että metsissä on eri-ikäisiä puita metsien jatkuvuutta ylläpitämässä. Suojapuustojen hoidossa on tärkeää huolehtia, että metsissä on sekä lehti- että havupuita. Erityisesti kuuset sopivat sekapuustona hyvin suojapuustoksi, koska niiden oksisto yltää maahan saakka ja ne ovat talvisinkin vihreitä. Suojametsät tarvitsevat lieviä säännöllisiä hoitoharvennuksia säilyttääkseen kasvunsa ja alas saakka ulottuvat oksistonsa. Suojametsissä turvataan myös luonnon monimuotoisuutta mm. jättämällä niihin lahopuuta.

Liikennemelulta suojaavien suojametsien ja puustojen suojavaikutuksista tehtyjen tutkimusten mukaan moottoritien ja asuinalueen välille tarvitaan vähintään 100 metrin levyinen suojametsä, jotta melutaso laskee asuinalueella hyväksyttävälle tasolle. Jos suojametsä on leveydeltään 50 metriä tai vähemmän, joudutaan melun vaimennukseen käyttämään meluvallia tai –aitaa. Vaikka puusto ei pystykään melua vaimentamaan edellä kuvatussa tapauksessa, jossa metsäalue on kapea, on sillä tärkeä tehtävä näköyhteyden katkaisijana, sillä tällöin ihmiset eivät koe melulähdettä niin häiritsevänä. Liikenteen epäpuhtauksien suodattajana toimivat monikerroksiset puustovyöhykkeet parhaiten, koska tällöin puuston sisään kulkeva ilmavirta vaimenee ja sen mukana kulkeutuvat pienhiukkaset kerääntyvät lehvästöön ja kasvillisuuteen eikä niitä päädy asuinalueelle.

Suojametsät luokitellaan eri kaupunginosille laadittavissa aluesuunnitelmissa sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa omaan hoitoluokkaansa C3 suojametsät. Luokittelu tehdään arvioiden metsien laatu ja merkitys moniammatillisessa suunnittelutyöryhmässä, johon kuuluu niin maisema-arkkitehteja, biologeja kuin metsien hoidon suunnittelijoita. Aluesuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, jolloin mm. suojametsien sijainnit ja niiden hoitotavoitteet ovat asukkai-

den kommentoitavana. Tämän lisäksi kaikista luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmien mukaisista hoitotöistä tiedotetaan lähialueiden asukkaita maastotiedottein Staran toimesta ennen töiden aloittamista.

Valtuustoaloitteessa esille tuodun Kuntähdenkentän puiston poistettavat, huonokuntoiset puut määriteltiin vuosina 2016-2017 tehdyn puiston puuvartisen kasvillisuuden inventoinnin perusteella. Poistettava puusto esitettiin puistosuunnitelmassa, joka oli nähtävillä vuonna 2018. Suunnitelma perustui vuonna 2017 julkaistuun puistohistoriallisen selvitykseen, jossa tunnistettiin Kustaa Vaasan tien varren reunapuuston arvo osana puistoa. Selvityksessä todettiin tarve siistiä reunan vesakkoa ja poistaa huonokuntoisia puita, jotta reunapuusto pysyy elinvoimaisena ja nuorempi puusto saa kasvuun tarvitsemansa valon.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 10.06.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Lähiluonto, metsät ja puistot ovat kaupunkilaisille tärkeitä ja tukevat hyvinvointia. Ne tekevät kaupungistamme viihtyisämmän ja samalla tarjoavat alueita eläimille ja hyönteisille. Luonnon merkitys on tärkeä myös melun ja pölyn torjunnassa ja kaupunkiolosuhteissa usein myös näkösuojan luomisessa luonnon ja rakennetun ympäristön välille.

Kaupunki tekee paljon siistimistä ja harvennusta, mitä perustellaan suunnitelmissa usein viihtyisyyden parantamisella. Alueiden asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puistojen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. Kaupunkilaiset kokevat monet puuston harvennukset ja aluskasvillisuuden vähentämisen lähiluonnon viihtyisyyttä heikentävänä ja liiallisena. Esimerkiksi vilkkaalla Pornaistentien alueella harvennettiin joen varren kävelyteiden ympäriltä merkittävä määrä pientä puustoa. Samalla aukesi näkymä suoraan teollisuus- ja varastoalueelle ja vehreän kävelytien virkistävyys heikkeni. Kuntähdenkenttä on Helsingin vilkkaimman sisääntuloväylän varrella. Puiston ja tien välissä on ollut tiheä puusto, joka on toiminut melu-, näkö- ja pölysuojana ja parantanut puiston viihtyisyyttä vilkkaan Kustaa Vaasan Tien varressa. Puiston kunnostuksen yhteydessä merkittävä osa puustosta poistettiin. Kunnostuksen jälkeen puiston käyttö on ollut vähäisempää kuin ennen kunnostusta, koska meteli kuuluu voimakkaammin ja vilkas auto- ja bussiliikenne näkyvät suoraan puistoon toisin kuin ennen.

Olisi tärkeää, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja

kasvisto. Tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyttä ja sitä olisi tärkeä vaalia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmasta tiedotetaan kyseisen alueen asukkaille ja käyttäjille, ja tarjotaan mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista. Esitämme, että ennen harvennusta tehdään arvio puuston ja kasvillisuuden merkityksestä näkö-, melu- ja pölysteenä ja pyritään säilyttämään tämä luonnon rooli hoitotöiden yhteydessä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.9.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano